

REPUBLIKA E KOSOVËS – РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO

**GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT**

PODUDARNO MIŠLJENJE

Sudije Robert Carolan

u

slučaju br. KI78/11

podnosilac

Bajrush Xhemajli

Ocena ustavnosti Presude Vrhovnog suda Republike Kosovo, Pkl.Br.70/2012, od 22. juna 2012. god.

Ja se slažem sa mišljenjem i presudom većine o ovom slučaju, o svim razlozima citiranim u mišljenju većine i iz još nekoliko dodatnih razloga.

U ovom slučaju podnosilac zahteva je optužen za krivično delo ugrožavanje javnog saobraćaja, kršeći član 297 stav 5. Krivičnog kodeksa Kosova (u daljem tekstu: KKK). Ovaj zakon izričito predviđa:

“(1) Ko god prekrši zakon o javnom saobraćaju i ugrozi javni saobraćaj, život ljudi ili imovinu u većem obimu i na ovaj način prouzrokuje lake telesne povrede nekom licu ili materijalnu štetu koja prelazi 15.000 evra biće kažnjen novčanom kaznom ili zatvorom do pet godina. (3) Kad je krivično delo opisano u stavu 1 ili 2 ovog Člana izvršeno iz nehata, izvršilac će da bude kažnjen novčanom kaznom ili zatvorom do dve godine. (5) Kad krivično delo opisano u stavu 3 ovog Člana dovede do teške telesne povrede ili do znatne materijalne štete izvršilac će da bude kažnjen zatvorom od šest meseci do pet godina, a kad takvo krivično delo dovede do smrti jednog ili više lica, izvršilac će da bude kažnjen zatvorom od jedne do osam godina”
(naglasak dodat.)

Pre nego što se bilo koji optuženi za kršenje ovog krivičnog zakona bude kažnjen za to krivično delo, mora biti dokazano van razumne sumnje da:

1. Da je optuženi prekršio zakon o saobraćaju, i
2. Da je delo(a) optuženog ugrozilo javni saobraćaj, ljudske živote ili imovinu, i
3. Da je delo optuženog bilo „u većem obimu“ odnosno glavni uzrok telesne povrede ili smrti.

Ovaj zakon predviđa da može biti mnogobrojnih uzroka za saobraćajni udes. Isti ne kažnjava niti čini krivičnim delom, delo koje jednostavno može biti jedno od više uzroka saobraćajnog udesa, osim kada se radi o glavnom uzroku nesreće. Jednostavna nemarnost u vožnji automobila koji za posledicu ima povredu ili smrt, nije kažnjivo krivično delo po ovom zakonu. Nemarnost mora biti „velika“ ili teška da bi se prekršio ovaj zakon.

Da bi se dokazivalo van razumne sumnje da je vožnja podnosioca zahteva bila glavni uzrok saobraćajne nesreće prvostepeni sud, kao nalazač činjenica u slučaju podnosioca zahteva, je trebalo da ispita sve dokaze i sve moguće uzroke tog saobraćajnog udesa. U ovom slučaju, prvostepeni sud nije napravio takva ispitivanja, čak i nakon ponovljenih zahteva od strane podnosioca zahteva da prvostepeni sud učini to. U stvari, saobraćajni veštak koga je odredio sud u slučaju podnosioca zahteva je iskreno priznao:

“Iz spisa predmeta imamo dokaze samo od subjektivnih uzroka, dakle od učesnika u udesu, dok druge dokaze za put i za vozilo kao uzročnike udesa nemamo. Ja sam analizirao spise dok nisam učestvovao na uviđaju mesta događaja.”

Prema svedočenju saobraćajnog veštaka postoje tri faktora koji mogu da doprinesu uzroku saobraćajnog udesa: (1) ljudski faktor; (2) faktor puta; i (3) faktor vozila. Ali saobraćajni veštak u svom izveštaju, o slučaju podnosioca zahteva, utvrdio je samo ljudski faktor, a ne i faktor puta i faktor vozila, iako je priznao da ispitivanje tih dodatnih faktora bi bilo relevantno za postizanje mišljenja o uzroku te nesreće i da li je taj uzrok bio od „velikog obima“. Kao rezultat, nikada nije ustanovljeno da li je vozilo podnosioca zahteva ili vozila ostalih tri vozača umešanih u ovom saobraćajnom udesu, imalo nepoznatih mehaničkih problema, u vreme udesa, koji su mogli doprineti uzroku saobraćajnog udesa. Nikada nije ustanovljeno da li su uslovi puta doprineli ovom udesu. Pored toga, nikada nije utvrđena brzina i vožnja drugih vozača, ispitivanjem udara i štete drugih vozila mešanih u ovom udesu. Nije bilo dozvoljeno da se dostavi prvostepenom sudu nijedan odgovor na ova pitanja, uprkos ponovljenih zahteva podnosioca zahteva da se odredi veštak koji bi temeljno

istraživao i ispitivao kako bi se odgovorilo na ova pitanja i ustanovilo da li je podnosilac zahteva prouzrokovao udes u „velikom obimu“.

Kao odgovor na ponovljene zahteve podnosioca zahteva za još jedno ispitivanje od strane veštaka, prvostepeni sud je izjavio:

“...sud je smatrao da su izveštaj saobraćajnog veštaka i razjašnjenja koja je dao veštak bila dovoljna za procenu činjeničnog stanja.”

Prvostepeni sud nikada nije dao bilo kakav razlog zašto je došao do ovog zaključka, čak i kada je sopstveni saobraćajni veštak posvedočio da su faktor put i faktor vozilo mogli doprineti uzroku saobraćajnog udesa.

Na samom kraju ovog suđenja u prvostepenom sudu, 23. novembra 2010. god., podnosilac zahteva je priznao da ima deo odgovornosti za uzrokovanje ovog udesa, ali on nikada nije priznao niti izjavio da je prekršio zakon o saobraćaju, da je ugrožavao ljudski život ili imovinu ili da je njegova vožnja bila „u većem obimu“ uzrok saobraćajnog udesa koji je prouzrokovao smrt drugog ljudskog bića. On je neprekidno i odlučno istravavao u svojoj nevinosti povodom krivičnih prijavi i neprestano zahtevao od prvostepenog suda da odredi saobraćajnog veštaka koji bi temeljno ispitivao sve faktore koji su mogli prouzrokovati udes.

Neki su sugerisali da pošto je podnosilac zahteva priznao da njegova vožnja bila uzrok udesa, irelevantno je i beznačajno da li je prvostepeni sud odbio njegov zahtev da veštak vrši temeljno saobraćajno istraživanje. To je pogrešan zaključak. Podnosilac zahteva nije se izjasnio krivim po optužbi niti priznao krivicu za optužbe. Ako bi on učinio to, onda ne bi bilo razloga za krivično suđenje.

Zbog razloga da je bilo suđenja, onda bi trebalo dokazivati van razumne sumnje sva tri elementa optužbe protiv podnosioca zahteva. Podnosilac zahteva više puta je zahtevao od prvostepenog suda da odredi saobraćajnog veštaka koji bi mogao da vrši temeljno istraživanje udesa, ispitivanjem svih faktora koji su mogli da doprinesu udesu, i koji bi doneo veštačko mišljenje o uzrocima udesa. Ovaj zahtev je dosledno odbijen, to odbijanje, u skladu sa članom 31.4 Ustava, je povredilo ustavna prava podnosioca zahteva.

Neki su sugerisali da je ovaj Sud nedopustivo ocenio dokaze slučaja podnosioca zahteva. To je takođe pogrešan zaključak. Sve što je ovaj Sud učinio je da ustanovi da proceduralno podnosiocu zahteva nije bilo dozvoljeno da u svom suđenju dokaže relevantne dokaze i svedočenje svedoka. Pošto podnosiocu zahteva nije bilo dozvoljeno predstavljanje takvih dokaza, on nije imao pravično suđenje kao što je i predviđeno Ustavom. U stvari, pošto je prvostepeni sud odbio da odredi dodatnog saobraćajnog veštaka da ispita dokaze, mesto i vozila mešana u udesu, bez ikakvog

obrazloženog objašnjenja, praktično je nemoguće oceniti dokaze u ovom slučaju. Kao rezultat toga, ovaj Sud ne ocenjuje dokaze. U većem stepenu, samo ocenjuje da li su podnosiocu zahteva povređena proceduralna prava. U ovom slučaju, ta prava su povređena u više navrata.

S poštovanjem podneo,

Robert Carolan
Sudija
Ustavni sud Republike Kosovo